

JUHÁSZ FERENC

Kivonulás a reményből

VUJICSICS SZTOJÁN EMLÉKÉRE

*Egyszerű voltál, mint a babarózsa, tearózsa,
mosolyrózsa egy-élet virágzás,
tisztá csönd, szakállas Éden,
egyszerű voltál, mint a kalászos fűszál, mint a tulipán,
mint a megmaradásban az ígéret,
mint a létezők tüze, a zöld, a piros, a kék, a sárga
kerek valóság, fodros magány
illatos mennyből és illatos pokolból,
hiszen minden élet-szerkezet olyan bonyolult
rejtelem-csomagokból, sejtelem-szálakból
szőve, átítatva reménnyel és irgalommal,
szőve, összeragasztva,
tűkkel, késekkel berácsolva belül,
halszálka-függönyökkel
belobogva és működés-esernyőkkel betapasztva,
belső lobogás, bolyongás, vihar-előtti csönd
hálóival végtelen magánnyá kitömve,
mint az Indiai tigris az óriás üvegdobozban.*

*Hallod Barátom, süket virágom,
aki voltál és már nem vagy,
halál-süket, végig süket
mint a fül-nélküli égitestek,
mint az önmagába töpörödött anyag
a neutroncsillag végső sűrűségben.*

*Ember voltál, akit szeretni kellett!
Hiszen mi más tehettem, mint szeretni téged,
szeretni téged Barátom, fekete ikon,
könnyű galambtipegés csipke-járású súlyos remény,
magány-remény,
a földvonzás mágnes-súlyát legyőzni akaró,
és szorongás-burkodik a teljesülés és kifejlődés bábja,
kristályvonal finom szálakból, selyemvonalakból rács-részletesen,
sűrűn, vastagon zárt tok,
földimogyoróhéjszerű selyem élet-koporsó,
amelyben az életfeszülés rettenete és belső ragyogása,
puha csillogó lét, szárnyas jövő, hernyó-púphullám-araszolás a Földgolyón.*

*Élő ikon voltál. A zárt-csönd ikonból kilépett
sejtelem-zártság.
Kiléptél a merev jelentésből, a zománcarany függőlegesből,
lejöttél a nem-kereszt parázsról,
mint a gyerekként megöregedett szakállas Jézus
a Glóriás Csönd-Anya öléből
és mosoly-léted ömlése, csörgő és susogó áradása, mint a
zöld folyó, súlyos vibrálás, fodor-csörömpölés lebegés,
és fiatal, pipacsos virágmezők léted partjain.*

*Költő voltál, verset szerbül írtál.
Nekem ezt sose mondtad.
Vasco Popától tudtam meg, irgalmas szégyen
egy közös vacsoránkon Belgrádban, szó-öcsém,
szakállas bondor delfin-okosság.
Fekete koszorúba ágyazott fogsoros fehér mosolygás
Jaj-vigyor.*

*Szavaid, a versekké préseltek,
vers-szavaid, mint keresztfa-szállkák
Krisztus vállán, nyakán, tarkó-bőrében,
mint a töviskoszorú-madár csőrök Krisztus homlokába,
fejbőrébe törve.
Mint a lábszögek, tenyérszögek.*

*Hol vagy már
te mosoly-mohóság, szégyenkező boldog falánkság,
édeni könnyű csipke-hömpölygés a rettenetes köveken,
sorsok felbő-viszálya gömbölyűség,
remény-szerelmes árva gondolat?*

*Néztem óriás sárga koporsódat
a pravoszláv katedrális színes süvegtalaján
és eltűnődtem: milyen lehetsz most?,
hogy viseled tested üres csigaház-magányát,
te önmagadba zárt sötét szóda-bokor, szivárvány-hal
a doboz-sötétben fehér selyemmel letakarva.
Te szivárványszínű okos összeomlás,
te szivárványfoltos kivonulás-bánat.
Te szivárvány-páraív őshal,
lefele-készülődés:
kivonulás a reményből.*

*Köröttem a temetés-nép,
a gyász-nép, a siralom-közösség.
És égő gyertyák, gyertyák, gyertyák.
És ezer égő vékony fehér gyertya a kezekben:
és csorgott a forró, könnykristály viasz
a kezekre, kézfejekre, tenyerekre, ruhákra,
mint az ítélet boldogtalan ökreendezése.
És papok, püspökök aranyban, ezüstben, feketében,
mint arany-lombhullás a füstbarlang népmesében
és aranykeresztek, aranysüvegek,
a fekete szakáll-arc fölött mint fekete szakács-süvegek
a papi gyászkalapok.
És dörgött a kórus akár az Adriai tenger bóra-vihara.
És feleséged a koporsó mellett,
mint feketefátylas gyászliliom, könnytelen virág felhőcsipkéből,
koromból.*

*És újra csönd. A halott nem dörömböl.
Az emberek: Húsvét-szigeti kőszobor-fejek.*

*Fekete, fekete, fekete!
Fekete az arany felelete.*

*Aztán a férfiak vállukra vettek,
vállukra vették koporsódat
te föl-nem-támasztható föltámadás-igéret.
Vállukra vették koporsódat,
ahogy apámat is vállukon vitték barátai a temetőbe.
Hogy lemerüljön a földbe.
Hogy lemerülj a földbe
és eltűnj az őanyagban,
mint bálna az ágaskodó, habzó, kagylóbarlang vízmorajban.
Aki voltál emberalakban
és talán fölkelsz a túlvilág-mámortudatban.*

KASS JÁNOS